

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 6. An & qualis promulgatio requiritur ut Lex obliget?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

quum sit pro totius salute partem periculo objicere. Sic Episcopus potest obligare Vicarium, mortuo Parocho, ad non deferendum Parochianos tempore pestis: Dux milites ad servandam stationem, vel irruendum in hostes cum certo mortis periculo. &c.

Resp. Lex autem humana tunc maximè per se obligat cum periculo vitæ, quando tale periculum per se actui præcepto conjunctum est. Sed tunc ad justitiam legis requiritur, ut res præcepta sit gravis, & necessaria ad conservationem, vel bonum statum Reip. Nam *Resp:* non habet Dominium, sed solum convenientem usum vitæ civium.

Q. 6. An ē qualis promulgatio requiriatur, ut Lex obliget?

Not. Promulgatio Legis est Legis publicatio, seu publica denuntiatio facta nomine Principis, per quam Lex subditis innotescere potest. Fit autem vel voce Præconis, vel affixione legis scriptæ in loco publico, vel alio simili modo. Unde differt à divulgatione, quæ est promulgationis extensio, qua scilicet legis jam promulgatae notitia extenditur ad omnes, aut saltem ad majorem partem subditorum.

Resp. I. *Ex communi*, ut Lex obliget, requiritur sufficiens promulgatio. *Quia*
I. Lex

1. Lex non potest obligare communitatem, nisi ipsi sic proponatur, ut ab ea cognosci possit. Nam nemo potest obligari ad aliquid incognitum; cùm rei incognitæ observationem velle nemo possit. At Lex non potest sic proponi communitati, nisi sufficienter promulgetur, & notitia illius fiat aliquo modo publica, ut patet. 2. Lex est regula publica actuum: nam est regula actuum communitati propter bonum commune præscripta à Superiore ejus curam gerente. At regula publica debet publicè proponi, & applicari ad hoc, ut subditi teneantur ei se conformare: sicut regula privata debet saltem privatim applicari ad hoc, ut privatus ei se conformare teneatur. Enimverò quævis regula, nisi sufficienter regulabili applicetur, & quidem modo sibi proportionato, nullum habet effectum. Quare promulgatio vel est complementum essentials legis, vel saltem conditio essentialiter requisita, ut Lex actu obliget.

Hinc si Titius certò sciat legem aliquam esse latam, & jussu Principis triduo promulgandam, non obligatur ad illam, donec reipsa promulgata sit. Nam Lex, cùm sit præceptum commune latum pro tota communitate, non potest ullum membrum particulare obligare, quin obliget communitatem: hanc autem non obligat, nisi publicè proposita sit, ideoque promulgata.

Resp.

Resp. II. Ad promulgationem sufficientem nulla certa solemnitas, seu nullus modus determinatus promulgationis ex natura rei requiritur. Quia ex natura rei sufficit, quod Lex sic proponatur, ut possit facilè pervenire ad notitiam subditorum. Hinc ex natura rei sufficit, quod Lex publicè denuntietur in curia, seu in civitate, in qua residet Princeps: nam Lex ibi denunciata potest facilè in subditorum notitiam pervenire, ob frequentem ad sedem Principis regursum, & concursum ex civitatibus omnibus ei subjectis.

Ad promulgationem verò ex jure positivo requisitam talis debet esse publicatio, qualis vel ex Lege positiva, vel ex consuetudine, vel ex legislatoris voluntate prescribitur. Cùm ergo circa hoc diversæ in diversis locis solemnitates, & conditio-nes vel consuetudine, vel lege determinatae sint, si earum aliqua omittatur, non censetur Lex legitimè promulgata.

Resp. III. Ut Leges imperiales obligent provincias, debent in illis singulis promulgari. Imò non obligant in provincia, nisi post duos menses à promulgatione ibi factâ; ex Authent. *Constitutiones.* Secundum Doctorum interpretationem, & consuetudinem. Idem est de legibus latis à Regibus, & Principibus Imperatori subjectis, ac de imperialibus: quia illi principes non acceperunt ab Imperatore potestatem ferendi

rendi leges, nisi secundum jus commune Imperii, & juxta modum, quem servant ipsi Imperatores in legibus suis ferendis.

Resp. IV. Leges Regum, & Principum Imperatori non subjectorum, ut obligent, non requirunt promulgationem in singulis Provinciis, nec duos menses post illam; sed sufficit, ut fiat promulgatio in uno loco, ex quo ad alia loca divulgetur; nisi aliud exigat Lex, vel consuetudo. Quia talis promulgatio ex natura rei sufficit ad obligandum subditos; & aliunde illi Principes non tenentur legibus Imperioriis. Ferè tamen ubique viget consuetudo, aut Lex Regni, ut Reges, qui habent plures Provincias, carent suas leges in singulis Provinciis promulgari, neque aliter eas obligent. Sic in Gallia Regiae leges dicuntur non obligare, nisi referantur in acta Curiarum Supremarum.

Resp. V. Lex humana, quæ in uno loco promulgatur, non statim incipit ubique obligare: sed solum in unoquoque loco obligat actu elapso eo tempore, quo legis promulgatae notitia ad illum ordinario modo pervenire potuit. Prob. 1, ex Bulla, *Sicut ad calcem Con. Trident.* ubi Pius IV. ait. *Jure etiam communi sancitum est, ut constitutiones novæ vim non nisi post certum tempus obtineant.* 2. Quia Lex in uno loco promulgata non est sufficienter denunciata in omnibus aliis locis, nisi post elap-

elapsum tempus sufficiens, ut notitia legis promulgatae pervenire possit ad omnia illa loca, ut patet.

Nota. Licet ignorantis invincibiliter legem promulgatam, & divulgatam ab ejus transgressione excusentur; tamen si Lex illa statuat aliquid de esse morali rerum, vel personarum, irritando, inhabilitatem inducendo, habet omnem effectum suum circa illos præter imputabilitatem ad culpam; ut patet in legibus de impedimentis Matrimonii, de irregularitatibus spuriorum, &c. Quia tales effectus non supponunt culpam, & finis illarum legum postulat, ut habeant talem effectum circa omnes.

Q. 7. *An ut leges Papæ obligent in Provinciis, debent esse in illis promulgatae?*

Resp. Non pauci censem leges Papæ debere in singulis Provinciis promulgari, ut in illis obligent, nisi in illis usu receptæ sint, vel Papa expressè declareret velle se obligare omnes ubique fideles post promulgationem Romæ factam. Quia Ecclesia Jus civile servat, ubi ipsa nihil aliter instituit, ex c. i. *De novi oper. nunt.* ubi Lucius III. ait: *sicut leges non dedignantur sacros Canones imitari, ita & sacrorum statuta Canonum Principum Constitutionibus*